

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 5 stycznia 2021 r.

Poz. 7

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.514.2020 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 30 grudnia 2020 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), stwierdzam nieważność uchwały Nr XXIV.237.2020 Rady Miasta Ełku z dnia 25 listopada 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miasta Ełku i zagospodarowywania tych odpadów, w części § 1, zmieniającego §3 ust. 2 uchwały Nr XIX.187.2020 Rady Miasta Ełku z dnia 30 czerwca 2020 r., w zakresie sformułowania „będący osobami fizycznymi, nieprowadzący działalności gospodarczej”.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, Rada Miasta Ełku, wskazując w podstawie prawnej art. 6r ust. 3-3d ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439), zmieniła §3 uchwały nr XIX.187.2020 Rady Miasta Ełku z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miasta Ełku i zagospodarowywania tych odpadów.

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej uchwały art. 6r ust. 3 ustawy, rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Opisane elementy stanowią katalog otwarty, na co wskazuje użyte w przywołanym przepisie ustawy wyrażenie "w szczególności", lecz jednocześnie są to elementy obligatoryjne, do określenia których organ stanowiący gminy został zobowiązany. Elementem obligatoryjnym uchwały, o której mowa w ust. 3, jest również określenie trybu i sposobu zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych - art. 6r ust. 3d ustawy.

Ponadto, oprócz określenia w uchwale ww. kwestii, zgodnie z art. 6r. ust. 3a i ust. 3b powołanej ustawy, ustawodawca dopuszcza możliwość uregulowania następujących zagadnień:

- 1) ograniczenia ilości odpadów zielonych, zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 2) zróżnicowania częstotliwości odbierania odpadów w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z zabudowy jednorodzinnej; w przypadku gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich częstotliwość

odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne może być rzadsza.

Podejmując akt prawa miejscowego, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać postanowienia zawarte w upoważnieniu. Oznacza to, że w akcie prawa miejscowego organ stanowiący jest obowiązany uregulować tylko taką materię, która wynika z upoważnienia ustawowego i nie przekraczać zakresu tego upoważnienia, a także skierować normy prawne w nim zawarte do adresatów określonych w upoważnieniu. Każde odstępienie od tych zasad jest naruszeniem warunków legalności tego aktu i stanowi istotne naruszenie prawa.

Dla dokonania analizy, kwestionowanego w niniejszym rozstrzygnięciu § 3 ust. 2 uchwały, istotne znaczenie ma pojęcie "odpady komunalne", bowiem nałożone przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązki gminy w ramach systemu gospodarowania odpadami ograniczają się jedynie do odpadów komunalnych. Ustawa o czystości i utrzymaniu porządku w gminach nie zawiera definicji legalnej "odpadów komunalnych". Definicję tego pojęcia zawiera ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797 ze zm.), do której odwołuje się ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przewidując w art. 1a, iż w sprawach dotyczących postępowania z odpadami komunalnymi w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy o odpadach. Ta z kolei ustawa, w art. 3 ust. 1 pkt 7 definiuje odpady komunalne jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Cytowana definicja "odpadów komunalnych", co do zasady, nie uzależnia ich kwalifikacji, jako odpadów komunalnych, od miejsca ich powstania, pochodzenia, rodzaju, czy ich wytwórcy. Wyjątkiem, od tej zasady są pojazdy wycofane z eksploatacji, a także odpady niebezpieczne pochodzące od innych wytwórców niż gospodarstwo domowe, które nie stanowią odpadów komunalnych, nawet wtedy gdy są odpadami niebezpiecznymi, identycznymi jak te powstające w gospodarstwach domowych. Zatem, wystarczającym do uznania odpadów, jako odpady komunalne, jest ustalenie, że są one podobne, ze względu na swój charakter lub skład, do odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyjątkami wskazanymi powyżej.

Podkreślić należy, stosownie do art. 6r ust. 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, że w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2 ustawy, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. Z powołanego przepisu ustawy jednoznacznie wynika, że w zamian za opłatę, gmina jest zobowiązana przyjąć każdą ilość odpadów komunalnych. Jednakże, ustawodawca dopuszcza ograniczenia ilości odpadów komunalnych odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wskazując jednocześnie, jakiego rodzaju odpadów komunalnych to ograniczenie może dotyczyć - art. 6r ust. 3a powołanej ustawy.

Limitowanie ilościowe, o którym mowa w art. 6r ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, to ograniczenie masy lub objętości odpadów komunalnych wymienionych w tym przepisie. **Niedopuszczalne jest ograniczenie odbierania odpadów komunalnych z uwzględnieniem innego wyróżnika niż ilościowy.**

Tymczasem, w zmienianym w przedmiotowej uchwale §3 ust. 2 uchwały Nr XIX.187.2020 Rady Miasta Elku, Rada przyjęła, że w przypadku odpadów, o których mowa w §2 ust. 1 (papier, szkło, metale i tworzywa, bio, odpady reszkowe, popiół paleniskowy i żužel) i ust. 3 (odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży) - właściciele nieruchomości, **będący osobami fizycznymi, nieprowadzący działalności gospodarczej** oraz właściciele nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomościach wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,

mogą dostarczać do PSZOK samodzielnie, we własnym zakresie i na własny koszt. Odpady te będą odbierane nieodpłatnie.

Z powyższego przepisu wynika, że Rada Miasta Ełku uzależniła przyjmowanie odpadów komunalnych przez PSZOK, od spełnienia przez osobę która je przekazuje - kryterium podmiotowego.

W ocenie organu nadzoru, wprowadzając w powyższym przepisie ograniczenia przyjmowania odpadów inne niż ilościowe, organ stanowiący wprowadził je bez podstawy prawnej i tym samym naruszył art. 6r ust. 3a ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, jak również art. 6r ust. 2d tej ustawy. W związku z tym, należało stwierdzić nieważność, zmienianego § 3 ust. 2 uchwały Nr XIX.187.2020 Rady Miasta Ełku z dnia 30 czerwca 2020 r., w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie trzydziestu dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki